

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Justisdepartementet, Politiavdelingen

PB 8005 Dep.
0030 Oslo

Vår ref: 522.0/VN

Deres ref:

Hvalstad, den: 06.06.2012

Høring – NOU 2011:19 Ny våpenlov «Gjennomgang av gjeldende våpenlovgivning og forslag til ny våpenlov»

Norges Jeger- og Fiskerforbund viser til Våpenlovutvalgets innstilling (NOU 2011:19) som er sendt på høring fra Justisdepartementet.

NJFF vil innledningsvis gi uttrykk for at innstillingen gir inntrykk av at våpenlovutvalget har gjort et grundig og godt arbeid. Våpenlovutvalgets innstilling vil være et godt og gjennomtenkt utgangspunkt for å ta den videre lovprosessen.

Våpenloven med tilhørende forskrift utgjør viktige rammebetingelser for den lovlige våpenbruken i samfunnet. Gode og forutsigbare rammebetingelser for våpenhold og våpenbruk til ønskede aktiviteter som eksempelvis jakt, skytetrening, konkurranseskyting og annen lovlig våpenbruk er derfor viktig for jegere, konkurranseskyttere og andre våpeneiere, og for organisasjoner som ivaretar jakt- og skyteinteressene.

Siden 2000 har TNS Gallups Miljøbarometer gjennomført jevnlig spørreundersøkelser i befolkningen om spørsmål relatert til miljø og friluftsliv. Resultatene fra disse undersøkelsene viser at befolkningen har svært stor tillit til norske jegere og til at de utøver jakta på en god måte. Rundt ¾ av befolkningen har en positiv grunnholdning til jakt og denne andelen har vært stabilt høy over år. Tiltroen til at jegerne driver en human jakt er meget høy i alle undergruppene i undersøkelsene til Miljøbarometeret.

Disse tallene er også et uttrykk for at norske jegere nyter en betydelig tillit i befolkningen, noe som også inkluderer deres våpenhold og våpenbruk. For NJFF er det viktig å kunne bidra til at vi fortsatt skal ha en slik aksept for jakt og lovlig våpenbruk i det norske samfunnet. Samtidig er det viktig at også brukerne, det vil si våpeneierne, opplever disse rammene som akseptable. Våpenlovutvalgets innstilling oppfattes langt på vei å gjøre det med noen unntak som NJFF vil komme tilbake til nedenfor.

NJFFs synspunkter er kategorisert under de fire punktene Justisdepartementet ønsket kommentarer til og synspunkter på.

NORGES Jeger- og Fiskerforbund

1. Bør det vedtas en ny våpenlov eller er det tilstrekkelig å gjøre endringer i eksisterende regelverk?

Formålsparagraf, aktsomhetsbestemmelse

§§1, 2

NJFF støtter forslaget om at det vedtas en ny våpenlov, inklusive formålsparagraf og aktsomhetsbestemmelse.

Organisasjonenes rolle som faktor i arbeidet med å opprettholde og videreutvikle en god våpenkultur mener vi er spesielt viktig.

2. Hvilke krav skal myndighetene stille til sikkerhet og hvilke kontrollmekanismer vil kunne hindre ulovlig våpenbruk?

Krav til behov/person for å ha våpen og forslag om egenerklæring

§14

NJFF mener egenerklæring ved erverv er akseptabelt, men kan ikke se at det er nødvendig med gjentatte egenerklæringer med fastsatte intervaller.

Varsling av husstandsfellesskap

§14

Dagens krav om at alle våpen skal oppbevares i godkjent våpenskap bidrar til at det stadig er mindre sannsynlig at husstandsfellesskapet ikke er kjent med at det oppbevares våpen i boligen, og slik sett kan det synes som om sikkerhetsgevinsten ved et slikt tiltak er marginal. En evt. varsling av husstandsfellesskap bør, dersom det innføres, begrenses til første gangs erverv og inngå som et punkt på en eventuell egenerklæring.

Regler for utlån

§24

NJFF mener muligheten for forlenget utlånstid er positivt. Krav om polititillatelse for lån av våpen vil flytte ansvaret for skikethetsvurderingen fra utlåner og over på politiet, og i det perspektivet kan et slikt krav aksepteres.

Meldeplikt for helsepersonell

§71 vedr. ny §34a i Helsepersonelloven

NJFF mener at en generell meldeplikt for helsepersonell kan være vanskelig å gjennomføre på en god måte. En evt. meldeplikt for helsepersonell må ha utgangspunkt i kriterier som er tydelige, og hvor det ikke er tvil om at eier er uskikket til å inneha våpen. Eksempelvis kan det være akseptabelt med meldeplikt i forbindelse med tvangsinnleggelse på psykiatrisk institusjon.

NJFF mener imidlertid at meldeplikt ikke er nødvendig for å fange opp f.eks. de alvorligste tilfellene av psykiatrisk karakter, da dette er situasjoner hvor politiet gjerne uansett er

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

involvert og eventuelt våpeneierskap bør kunne oppdages dersom politiet har tilstrekkelig gode rutiner.

Meldeplikt for helsepersonell vil kreve at alt relevant helsepersonell har tilgang til en form for våpenregister, noe som i seg selv vil være omfattende å holde god kontroll på. Et lettere tilgjengelig våpenregister vil også kunne gi økt risiko for at opplysninger om hvem som besitter våpen kan komme personer/grupper med uærlige hensikter i hende. Når også de mulige negative effektene av systemet rundt en meldeplikt medregnes, finner NJFF det tvilsomt at meldeplikt for helsepersonell vil gi en samfunnssikkerhetsmessig gevinst sammenlignet med de kostnader og den administrasjon en slik plikt vil medføre.

Bestemmelser for oppbevaring og transport av våpen og ammunisjon

§§27, 28

NJFF støtter våpenlovutvalgets forslag, som i hovedsak er en videreføring av dagens regler for transport og oppbevaring.

Det må imidlertid være rom for at det i forskrift fastsettes hensiktsmessige regler for midlertidig oppbevaring og transport av våpen i forbindelse med jakt, trening og konkurranser. Det er også viktig å få på plass mer hensiktsmessige løsninger enn i dag for f.eks. studenter og pendlere. NJFF har ved flere anledninger påpekt noen av de utfordringer dagens våpenforskrift og rundskriv medfører for våpeneiere i disse gruppene. NJFF vil understreke viktigheten av at dette tas med i det videre arbeidet med utformingen av forslag til ny våpenlov slik at det omtales i den kommende lovproposisjonen og senere følges opp ved utforming av ny forskrift.

Aldersgrense for erverv

§17

NJFF vurderer en videreføring av dagens aldersgrenser som positivt. Forbundet mener forskriftshjemmelen for å kunne sette høyere aldersgrense på enkelte våpentyper (§17, siste ledd) er akseptabel, men understreker at denne hjemmelen ikke må benyttes i forhold til halvautomatiske jaktrifler.

Tidsbegrenset våpenkort

§14

NJFF støtter flertallets forslag om at det ikke innføres tidsbegrenset våpenkort for enkelte våpentyper. Synet om at tidsbegrenset våpenkort kun skal gis når det er særlige forhold som tilsier det, støttes. Dette kan f.eks. dreie seg om tilfeller hvor det gis dispensasjon fra alderskravet, og det gis et tidsbegrenset våpenkort i perioden før det ordinære alderskravet oppfylles.

Tilbakekall ved manglende behov

§30, andre ledd (jf. §18, jf. §20-22)

NJFF støtter ikke forslaget om at våpenkortet «skal» tilbakekalles ved manglende behov. De fleste jegere og skyttere vil ha perioder i livet hvor skytteraktiviteten ikke er like stor. En formulering som angir at våpenkortet «skal» tilbakekalles vil etter NJFFs syn kunne gi en for

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

snever tolkning av hvilken romslighet som skal ligge til grunn for tilbakekall på dette grunnlaget. Dagens regelverk, som gir rom for at våpenkortet «kan» tilbakekalles ved manglende behov, bør videreføres. Dette synet støttes også av Våpenlovutvalgets mindretall (pkt.20.3 i NOU 2011:19)

Jaktvåpengarderoben tatt inn i loven som prinsipp

§20

NJFF synes det er positivt at prinsippet om jaktvåpengarderoben foreslås fastsatt i lov. Når det gjelder garderobens antall, støtter NJFF våpenlovutvalgets innstilling om at dette fastsettes i forskrift. NJFF har ved tidligere anledninger bemerket at antallet jaktvåpen i dagens jaktvåpengarderobe synes snau, samt at håndteringen av jaktvåpengarderoben ikke synes å fungere optimalt i politidistriktene. Det henvises i denne sammenheng til merknader fra Dedichen, Nilsen og Tønnesen under pkt.13.6.2 og 13.6.3, og da spesielt 13.6.3, «Jaktvåpengarderobe» s. 85 i innstillingen, hvor disse problemstillingene belyses.

Skytebaner

§57

NJFF har ingen bemerkninger til innholdet i § 57, men understreker behovet for revisjon av «Skytebaneforskriften» m/veiledning, GP6174.

Skytter- og våpensamlerorganisasjoners plikter

§59

NJFF mener det vil være problematisk at organisasjonen skal ha plikt til å overvåke egne medlemmers oppførsel. Medlemmers overtramp på skytebane (eller på jakt) vil bli påtalt umiddelbart i henhold til gjeldende sikkerhetsregler og tekniske reglement, og uakseptabel adferd vil medføre bortvisning. Svært grove tilfeller vil som hovedregel bli rapportert eller anmeldt til politimyndighetene.

En lovpålagt plikt til å rapportere hendelser som kan «gi grunn til å tro» at en person ikke oppfyller kravet til personlig skikkethet, pålegger foreningene et uforholdsmessig tungt ansvar, og en oppgave som kan bli vanskelig å håndtere på en god måte. Selv om plikten kun vil omfatte handlinger i forbindelse med organisasjonenes aktivitet, vil det være en vanskelig oppgave for tillitsvalgte i en organisasjon å vurdere hvor grensen går for «grunn til å tro».

Straff

§67, første ledd, første punktum

Straffenivået for formalovertredelser av Våpenloven bør beholdes på nåværende nivå (jfr. gjeldende våpenlov §33, første ledd, første punktum)

I de mindre alvorlige tilfellene vil andre reaksjoner, som tilbakekall av våpenkort, har en preventiv virkning, og straffeloven vil uansett ramme mer alvorlige forhold.

3. Forbudte og tillatte skytevåpen

Forbudte og tillatte våpen – kategorisering

§§7-12

Lovbestemmelser som angir hvilke våpen, våpendeler og ammunisjon som tillatt og forbudt, er positivt. Disse reglene ligger i dag hovedsakelig i forskrift, og ved å flytte reglene opp i lov, vil dette gi økt forutsigbarhet for brukerne. Detaljer vil da i større grad kunne fastsettes i forskrift, og i mindre grad reguleres i rundskriv slik det har vært gjort tidligere.

Krav for å erverve halvautomatiske rifler

§9

NJFF mener det fremdeles skal være tillatt å erverve halvautomatiske rifler til jakt, og at dagens praksis i størst mulig grad bør videreføres. En ordning med ei godkjenningssliste over tillatte modeller halvautomatiske rifler fastsatt i forskrift, er en akseptabel løsning som vil gi mulighet for erverv og bruk av hensiktsmessige halvautomatiske rifler for jegere og skyttere. Kravene for godkjenning av nye typer halvautomatiske rifler bør ligge på tilsvarende nivå som i dag (rifler som ikke enkelt kan omgjøres til å avgi helautomatisk ild), og rifler godkjent i Schengen-området bør som hovedregel godkjennes. Våpenlovutvalgets forslag støttes.

Registreringsplikt for store boksmagasiner

§3, nr.4

NJFF mener en slik registreringsplikt ikke har noen stor betydning for jegere. Samtidig stiller vi spørsmålsteget ved om dette er et hensiktsmessig tiltak og om det er gjennomførbart. Et annet spørsmål vil være om etterregistrering av allerede ervervede magasiner er et tiltak som bør igangsettes. Dette vil være meget ressurskrevende å gjennomføre samtidig som det er usikkert hvilken sikkerhetsgevinst dette vil ha for samfunnet. De som pr. i dag kan sies å ha et behov for store magasiner vil i hovedsak være praktisk-skyttere (pistol og rifle), samt samlere. En mulig løsning kan være at disse får en påtegning på våpenkortet hvor det angis at disse har anledning til å erverve store magasiner. Da vil omsetning av store magasiner for fremtiden begrenses til disse gruppene, uten å gå veien om registrering av hvert enkelt magasin.

Deaktiverte våpen

§3, nr.2, bokstav d.

NJFF kan akseptere registreringsplikt på deaktiverte våpen, men at dette kun skal gjelde for våpen som i utgangspunktet har vært halv- eller helautomatiske (og som ville vært registreringspliktige/ulovlige om de var skarpe). Ved å begrense en eventuell registreringsplikt på deaktiverte våpen til disse våpentypene, vil en fange opp/få oversikt over de deaktiverte våpen som har størst skadepotensiale om de blir reaktivert.

Registrering av alle deaktiverte våpen vil medføre behov for omfattende administrasjon. NJFF er usikker på om registrering av deaktiverte boltrifler, hagler og andre manuelle våpenkonstruksjoner vil ha noen effekt sett i en samfunnssikkerhetssammenheng.

Et alternativ til registrering av deaktiverte våpen av halv- eller helautomatisk opprinnelse, subsidiært deaktiverte våpen generelt, kan være at de som besitter våpenkort på skarpe våpen også har anledning til å erverve, eie og inneha deaktiverte våpen. Personer som ikke har

NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

våpenkort bør kunne få en tillatelse (etter samme mal som den foreslåtte våpenlånetillatelsen) som gir anledning til å inneha deaktiverte våpen dersom kravene til skikkethet er innfridd. En slik løsning vil etter NJFFs syn ivareta samfunnets krav til sikkerhet på en tilstrekkelig måte uten den mengden administrasjon som registrering av alle deaktiverte våpen vil medføre.

4. Administrative og økonomiske konsekvenser

Forslag om årlig gebyr

§65

NJFF støtter ikke den foreslåtte hjemmelen (§65, a) som gir mulighet for å fastsette gebyr for å inneha våpen. Gebyr for erverv av våpen, som i dag, er akseptabel da en betaler for den administrasjon som søknadsbehandling og innføring i våpenregisteret medfører.

Oppgradering av f.eks. våpenregisteret slik at dette kommer opp på et akseptabelt kvalitetsnivå, kompetanseheving av forvaltningsenhetene, forbedring av kontrollrutiner osv., er områder som bør dekkes av politiets ordinære IKT-satsing og budsjetter for øvrig. Det er uakseptabelt at en enkelt gruppe skal belastes kostnader som følge av politiets prioritering av våpenforvaltningen. Dersom det er i samfunnets interesse at dette er et område som skal prioriteres, er det samfunnet som også bør ta kostnaden på lik linje med andre områder som inngår i politiets/forvaltningens prioriteringer. NJFF støtter våpenlovutvalgets mindretall på dette punktet.

Avsluttende merknader

NJFF vil avslutningsvis understreke viktigheten av jeger- og skytterorganisasjonenes rolle som utdanningsinstitusjon og kulturbærer. Organisasjonene legger ned mye arbeid i skoling av landets jegere og skyttere, og har behov for gode rammer for denne virksomheten som er helt essensiell for å opprettholde og videreutvikle den gode våpenkulturen vi har. Vi ber derfor om at Justisdepartementet spesielt merker seg omtalen av organisasjonenes virksomhet og behov i NOU 2011:19, og at disse interessene vektlegges i det videre lovarbeidet.

Vennlig hilsen
NORGES JEGER- OG FISKERFORBUND

Bjarne Oppegård
Gen.sekr.

Siri Parmann /s/
Fagsjef